ਧਾਰਮਿਕ ਗਿਆਨ RELIGIOUS KNOWLEDGE

ਜਮਾਤ– ਤੀਸਰੀ

CLASS-3

Fil

ਨਾਮਧਾਰੀ

ਇੱਕ ਵੇਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਰਾਜ਼ੀ ਕੀਹਦੇ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ? ਕੀਹਦੇ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ? ਉਹ ਆਂਹਦੇ ਨੇ, ਜਿਹੜਾ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇ।"

Once the Sikhs pleaded in front of Satguru Ram Singh Ji, "Sachey Patshah, whom are you happy with? Whom are you pleased with?" He says the one who knows how to live as per His will.

ਉਪਦੇਸ਼– ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ Sri Satguru Jagjit Singh Ji

ਧਾਰਮਿਕ ਗਿਆਨ RELIGIOUS KNOWLEDGE

ਜਮਾਤ– ਤੀਸਰੀ

CLASS-3

ਨਾਮਧਾਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ NAMDHARI DARBAR SRI BHAINI SAHIB

ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ – 2021 ਗਿਣਤੀ – 500 **IInd Edition - 2021** 500

ਕੀਮਤ :

Price:

ਛਾਪਕ :

Printer:

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ : ਨਾਮਧਾਰੀ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ <mark>ਲੁਧਿਆਣਾ,</mark> ਪੰਜਾਬ–141126

Publisher : Namdhari Darbar Gurdwara Sri Bhaini Sahib Ludhiana, Punjab - 141126

ਭੂਮਿਕਾ

ਇਹ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਮਨੋਰਥ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭ ਅਮਲਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਤੂਰੀ ਸੁਝਾਅ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਹੋਵੇਗਾ।

PREFACE

This text book has been prepared as per the *Hukam* of Sri Satguru Ji. The purpose behind this is to connect children with Gurbani, history and good deeds.

If there are any Important suggestions for this textbook, they are welcome for the next edition.

3

ਪ੍ਰਿੰ. ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ Pr. Satwant Kaur ਸੰਪ : 92125–94349

ਤਤਕਰਾ

INDEX

1.ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	Japji Sahib 6
2.ਪਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਣ ਉਪਰੰਤ ਅਰਦਾਸ	Ardaas after tasting the bliss
3.ਲੋਹ ਸੋਨੇ ਦੀ	The Golden Griddle 24
4.ਮਨੁੱਖੀ ਧਰਮ - ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ	Human Religion – Working with hand28
5.ਸੇਵਾ ਦੀ ਜਾਚ	Mode of Service (Bathing)30
6.ਰਾਮ ਸੇਤੂ	Ram Setu
7.ਸ਼ਬਦ	Shabad 38
8.ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ	Four Sahibzadas 39
9.ਕਵਿਤਾ	Poem 40
10.ਅਮਲੀ ਅਭਿਆਸ	Practical Conduct 42

ਰਾਮ ਸਰੋਵਰ RAM SAROVER

ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ SRI BHAINI SAHIB

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ Japuji Sahib

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। God is Universal and He is present everywhere.

98

ਸਤਿਨਾਮੁ

ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੱਚਾ ਹੈ। 'Truth' is His Name.

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ

ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਥਾਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। He is the Creator of the universe and is present everywhere.

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰ

ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ, ਉਸਦਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੈਰ ਨਹੀਂ। He has no fear, He has no envy.

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ

ਉਸਦਾ ਸਰੂਪ ਕਾਲ ਭਾਵ ਮੌਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਜੂਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

He is timeless, free from the cycle of life and death and is not born in any particular form; He Himself is His own Creator.

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਐਸਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

God (of the above-mentioned characters) can be obtained by the blessings of the Guru (true and enlightened spiritual master).

॥ ਜਪੁ ॥

ਇਹ ਬਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ।

Jap (Chant) This is the name of this prayer.

ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ॥ ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ॥

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਹੋਂਦ ਹੁਣ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ।

Satguru Nanak says that God has been there since the beginning, He was there in the past before the ages, and is there in the present ages and He will continue to exist beyond the future ages as well.

ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖ ਵਾਰ॥

ਸ਼ੌਚ (ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿਕ ਕਿਰਿਆ) ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਸੁੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਲੱਖ ਵਾਰ ਬਾਹਰੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹੇ।

ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਜੀਵ ਲੱਖਾਂ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦਾ ਰਹੇ।

One cannot obtain the purity of mind by outwardly cleaning oneself (taking bath) millions of times, or by imagining about Him millions of times.

ਚੁਪੈ ਚੁਪ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਇ ਰਹਾ ਲਿਵ ਤਾਰ॥

ਚੁੱਪ ਕਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਵੀ ਮਨ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਚਾਹੇ ਇੱਕ ਤਾਰ ਇੱਕ ਰਸ ਲਿਵ ਲਾਈ ਰੱਖੇ।

One cannot obtain inner peace even by practising outward silence and remaining absorbed in deep concentration.

ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ॥

ਐ ਭੁਖਿਆ ! ਜੇ ਤੂੰ ਚੌਦਾਂ ਲਕਾਂ ਦੇ ਪੋਦਾਰਥ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖ ਲਵੇਂ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੀ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰਦੀ। The greedy person is not satisfied, even on acquiring everything.

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ॥

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀ ਚੱਲਣੀ। Even if one knows a million manipulative tricks, none of them will work in front of God.

ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ॥

ਫਿਰ ਮਨੁੱਖ ਸੱਚਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚਲੀ ਝੂਠ ਦੀ ਕੰਧ ਕਿਵੇਂ ਟੁੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ? How can one become truthful and demolish the wall of falsehood (which separates oneself from truth)?

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ॥ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜ਼ਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਚਲਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸਚਿਆਰ ਹੋਈਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਚਲਣ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। Satguru Nanak says that it is written (a definite rule) that only by accepting the will of God, one becomes truthful.

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਆਕਾਰ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਹੁਕਮ ਦਾ ਵਰਨਣ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। Everything is created by the Command of God, His Command cannot be described.

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥

ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

> All life forms come into being by His Command, and all obtain their glory by His Command.

ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ ॥

ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨੀਚ ਗੁਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ ਲੇਖਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੁਖ ਪਾਈਦਾ ਹੈ।

It is under His Command that some people acquire good virtues, while others acquire inferior ones,

It is according to one's destiny written by His Command that one experiences pain and joy.

ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ ॥

ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਦਰ ਤੋਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

It is with His Command that some are rewarded with blessings, while others continue to go through the cycle of life and death.

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੂ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ॥ ਸਭ ਕੁਝ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। Everyone is bound by His Command, nothing is outside (independent of) the bounds of His Command.

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥॥

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਦਾਂ ਹੈ, ਉਹ ਫਿਰ ਹਉਮੈ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਭਾਵ ਉਹ ਫਿਰ ਹੰਕਾਰ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲ ਨਹੀ ਕਰਦਾ। Satguru Nanak says that one who understands this (that is, one who accepts the universally applicable Command of God), gets rid of one's ego.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੂ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੂ ॥

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। One who is capable, sings the praise of God.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਕੋਈ ਉਸਦੀ ਦਿੱਤੀ ਦਾਤ ਨੂੰ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। Some sing His blessings, considering them as His symbol (blessings).

ਗਾਵੈ ਕੋ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ ॥

ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਵਡਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। Some sing His virtues and His splendid prestige.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕਠਿਨ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। Some try to sing the difficult task of God's praise through one's intellect.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੂ ਖੇਹ ॥

ਕੋਈ ਉਸਨੂੰ ਸਰੀਰ ਸਾਜ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਖ ਕੇ, ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। Some sing His praise that He gives life and takes it away.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥

ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਝ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੰਦ ਕੱਢ ਕੇ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। Some sing His praise that He takes life away, and then restores it in another form.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥

ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੂਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਦੂਰ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ। Some sing that He is very far and distant.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਪਰ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇੜੇ ਹੈ, ਸਭ ਥਾਈਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਸਭ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। While some sing that He is close and present everywhere, and is watching everyone.

ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟ<mark>ਿ</mark> ॥

ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਵਿੱਚ ਕਥੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। There is no limit to the descriptions that have been stated in His praise.

ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥

ਭਾਵੇਂ ਕਰੋੜਾਂ ਕਥਨਹਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਥਨੀਆਂ ਕਰੋੜਾਂ ਵਾਰ ਕਹੀਆਂ ਹਨ। Millions have given millions of descriptions, millions of times (in His praise).

ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥

ਦੇਣਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਂਦਾ ਹੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਲੈਣਹਾਰ ਥੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

The giver God continues to give, even when the receiver tires of receiving.

ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਜੁਗਾਂ–ਜੁਗਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਪਦਾਰਥ ਖਾਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

Throughout the ages and eras, all the worldly creatures have been feeding on the blessings (wealth) bestowed by God.

ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਚਾਹੁ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। His Command is the only force, which drives the Universe on its path.

<mark>ਨਾਨਕ</mark> ਵਿਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰ<mark>ਭੂ ਸਦਾ ਬੇਪ੍ਰ</mark>ਵਾਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੈ ਉਸਦੇ ਬਲ ਨੂੰ ਕੌਣ ਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। Satguru Nanak says that who can praise the virtues of the carefree and ever-cheerful God?

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਸ਼ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥

ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪ ਬੇਅੰਤ ਹੈ।

God is existent forever, His name is 'True', His language is 'Love' and He is limit-less.

ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਦਾਤਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਨੂੰ ਦਾਤਾਂ ਦੇਹ, ਉਹ ਦਾਤਾਰ ਦਾਤਾਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। Everyone seeks blessings from Him and the benefactor God grants them.

ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੂ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਭੇਟਾ ਉਸ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਏ? ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਸਦਾ ਦਰਬਾਰ ਦਿੱਸ ਪਵੇ। Then, what can one offer Him, to realise His 'True abode'?

ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੂ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੂ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੂ ॥

ਅਸੀਂ ਮੂੰਹੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬੋਲ ਬੋਲੀਏ, ਜਿਸ ਬੋਲ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੇ। What should be spoken, hearing which the God should love us?

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਦੂ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਉਹ ਭੇਟਾ ਹੈ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈਆਂ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਦੇ ਬੋਲ ਹੀ ਬੋਲਣ ਜੋਗ ਹਨ ਭਾਵ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਹੀ ਉਤਮ ਕਾਰਜ ਹਨ ।

Meditating during the divine time of *Amrit Vela* (hours before the dawn) is that offering; Chanting the True Name of God, while remembering His Greatness, are those deeds.

ਕਰਮੀ ਆਵੇ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥

ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਕੱਪੜਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ–ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

With good actions, the 'cloth' (meaning human body) is obtained, and with the Grace of God, one obtains enlightenment.

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੂ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੂ ॥ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਉਹ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਹੈ। Satguru Nanak says that we should consider that everything is the God Himself.

ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ ॥

ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਥਾਪਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਬਣਾਇਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। God can neither be established nor be created by anyone.

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੂ ਸੋਇ ॥

ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੈ। He is Immaculate and Pure by Himself.

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੂ ॥

ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਮਚਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਹੀ ਮਾਣ ਪਾਇਆ ਹੈ। OThose who serve Him, have obtained respect.

ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਓ ਅਸੀਂ ਵੀ ਐਸੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਈਏ। Satguru Nanak asks everyone to join in and sing the praises of God, the treasure trove of all virtues.

ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ॥

ਆਓ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਈਏ ਤੇ ਸੁਣੀਏ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਟਿਕਾਈਏ। Sing and listen to the praises of God and fill the mind with His love,

ਦੁਖ਼ੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖ਼ੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਐਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਨਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁੱਖ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। which fills one's heart with happiness and rids one of all the suffering.

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਫੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਤੇ ਗਿਆਨ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਥਾਈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।

The Naam and the knowledge of God can be obtained only through the Guru, it is only through the Guru that one gains the belief that God is present everywhere.

ਗੁਰੂ ਈਸਰੂ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖੂ ਬਰਮਾ ਗੁਰੂ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸ਼ਿਵ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਹੀ ਗੋਰਖ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਈ ਪਾਰਬਤੀ ਹੈ। *Guru* Himself is *Shiva*, He Himself is *Gorakh* as well as *Brahma* and He Himself is mother *Parvati*.

ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕਹਣਾ ਕਥਨੂ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਜਾਣ ਵੀ ਲਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਕਥਨ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

Even if I realise the greatness of *Guru*, I cannot describe Him; He cannot be descirbed in words.

<mark>ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ</mark> ॥ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ! ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿਓ ਕਿ O *Guru* ji ! make me understand one thing

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥ ॥

ਸਾਰਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸਰ ਨਾ ਜਾਏ। that there is only one Giver God for all beings, and that I should never forget Him.

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸ਼ੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੂ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦਾ ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਨ੍ਹਾ ਕੇ ਵੀ ਕੀ ਕੀਤਾ? Taking a dip in the holy waters of a pilgrimage is worthwhile only if it pleases God; but if He is not pleased, what achievement is there in taking the dip?

ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੂ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥

ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੀ ਬਣਾਈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ? The more I see the Creation of God. I realise that no one

achieves anything without karma (a person's own actions).

ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ॥

ਜੀਵ ਦੀ ਮੱਤ ਵਿੱਚ ਰਤਨ, ਜਵਾਹਰ ਅਤੇ ਮਾਣਕ ਹਨ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ, ਜੇ ਇਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਣ ਲਵੇ ਤਾਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

The human mind has the knowledge of rubies, gems and jewels (invaluable morals and ethics),

but one doesn't get them until the teachings of the Guru are followed.

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ! ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿਓ ਕਿ O Guru ji ! make me understand one thing

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕ੍ਹ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥ ॥

ਸਾਰਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸਰ ਨਾ ਜਾਏ। that there is only one Giver God for all beings, and that I should never forget Him.

<mark>ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਇ</mark> ॥ ਜੇ ਜੀਵ ਦੀ ਉਮਰ ਚਾਰ ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਦੱਸ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਏ। Even if one grows ten times older than the four ages,

ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੂ ਕੋਇ ॥

ਨੋਂ ਖੰਡਾਂ ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰਦੇ ਹੋਣ। Even if one is recognised across the world and is fan-followed by everyone,

ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਨਾਮ ਬਣਾ ਕੇ, ਜੱਗ 'ਤੇ ਜੱਸ ਅਤੇ ਸੋਭਾ ਖੱਟਦਾ ਹੋਵੇ। Even if one is famous, popular and has made a name for oneself in the world,

ਜੇ ਤਿਸ਼ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥

ਜੇ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ–ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੇਠ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਖਬਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਣੀ। Despite all that, if the person is not blessed by God, then no one gives any attention (to the unblessed person).

<mark>ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟ</mark>ੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥

ਉਹ ਕੀੜਿਆਂ ਅੰਦਰ ਕੀੜਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਅੰਦਰ ਦੋਸ਼ੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਏਗਾ। Such a person is counted as a 'lowly worm within worms' and 'a sinner within sinners'.

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੂ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੂ ਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਅਤੇ ਗੁਣਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੁਣ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। Satguru Nanak says that God grants virtues to the ignorant as well as to the knowledgeable ones.

डेग ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੂ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥ ॥

ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ਜੋ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਦਰ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕੇ। No one in this world can grant virtues to the God.

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸਾਧਾਰਨ ਜੀਵ ਸਿੱਧ, ਪੀਰ, ਦੇਵਤੇ ਅਤੇ ਸੁਆਮੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। By listening to the God's Name (*Naam*), ordinary humans become mystics, spiritual teachers, demi-Gods, *yogic* masters.

ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ ਧਵਲ ਆਕਾਸ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਦਾ ਆਸਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ। Only by listening to *Naam*, one realises that earth and sky rely upon God.

ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸੋਝੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਰੇ ਦੀਪਾਂ, ਲੋਕਾਂ, ਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। Only by listening to *Naam*, one realises that God is omni-present across continents, planets and nether (lower) worlds.

ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੂ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਡਰਾ ਸਕਦੀ। One who listens to *Naam*, does not fear death.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੂ ॥ ਜੀ ਜਾਇਤੇ ਜਾ ਦਿ ਜਾਣ ਤਹੇਸ਼ ਆ ਜਾਇਤੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। Satguru Nanak says that God's devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸ਼ 🛯 🖷

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। By listening to *Naam*, one's pain and sins are destroyed.

ਸੁਣਿਐ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਇੰਦੁ **॥**

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਜੀਵ ਸ਼ਿਵ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। By listening to Naam, one can attain the status of Shiva, Brahma and Indra.

ਸੁਣਿ<mark>ਐ</mark> ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਣ ਮੰਦੂ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਮਨੁਖ ਵੀ ਪਭ**ੂਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।** By listening to *Naam*, even an evil person starts praising the God.

ਸੁਣਿਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਨਿ ਭੇਦ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। By listening to *Naam*, one realises the path of unification with the God (enlightenment), and understands the mysteries of human body.

ਸੁਣਿਐ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵੇਦ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਵ ਸ਼ਾਸ਼ਤ੍ਰਾਂ, ਸਿਮ੍ਰਤਆਂ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। By listening to Naam, one understands the Shastras, Smrities and the Vedas.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ 🛽

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। Satguru Nanak says that God's devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। By listening to *Naam*, one's pain and sins are destroyed.

ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੂ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸੱਚ, ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। By listening to Naam, truth, satisfaction and wisdom are obtained.

ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ 🛽

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਮਾਨੋ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੈ। Listening to *Naam* is like taking a dip in the holy waters of sixty eight pilgrimages.

ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੂ ॥

ਵਿੱਦਿਆ ਪੜ੍ਹ-ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਤਿਕਾਰ ਵੀ ਸਣਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। By listening to Naam, one gets the same respect that is obtained after mastering education.

ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੂ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਜੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹ। By listening to Naam, one can easily focus (meditate) on God.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। Satguru Nanak says that God's devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸ਼ੁ ॥ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। By listening to *Naam*, one's pain and sins are destroyed.

ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਜੀਵ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸੂਝ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। By listening to *Naam*, one obtains infinite wisdom.

ਸੁਣਿਐ ਸੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸ਼ੇਖ, ਪੀਰ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। The ones who listen to *Naam*, become wealthy, mystics and kings.

> ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ ॥ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵੀ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। By listening to *Naam*, even the blind find their way.

ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵੈ ਅਸਗਾਹੁ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਅਥਾਹ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। By listening to *Naam*, one understands the vastness of the world.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੂ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। Satguru Nanak says that the devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। By listening to *Naam*, one's pain and sins are destroyed.

ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। The state of a devotee who accepts (and develops faith on) God's Name (*Naam*), is beyond description.

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਤਾਂ ਪਿਛੋਂ ਪਛੂਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਕਹੀ ਹੈ। One who tries to describe regrets the attempt later.

ਕਾ<mark>ਗਦਿ ਕਲਮ</mark> ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥

ਲਿਖਣਵਾਲਾ ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਕਲਮ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਅਵਸਥਾ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। No scribe can describe the state of a devotee on paper.

ਮੰਨੇ ਕਾ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। One can only thoughtfully discuss the state of mind of the God's devotees.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੂ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਕਿ God's Name is unsullied by the worldly illusion (*Maya*).

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੨॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। Only when one accepts it, one can understand it.

ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥

ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਜੀਵ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਅੰਦਰ ਈਸ਼ਵਰੀ ਗਿਆਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। By realization of the God's Name, one's mind and intellect gains spiritual knowledge.

ਮੰਨੇ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥

ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਭਵਨਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। By realizing *Naam*, one becomes aware of all universes.

ਮੰਨੇ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਇ ॥

ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਜੀਵ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। By realizing *Naam*, one is not stumbled down by immorality.

ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਜਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਭਾਵ ਜੰਮਣ ਮਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By realizing Naam, one is absolved from the cycle of life and death.

16

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਕਿ God's Name is unsullied by the worldly illusion (*Maya*).

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੩॥ ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। Only when one accepts it, one can understand it.

ਮੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। One who realizes *Naam*, does not face any hurdles of immorality.

ਮੰਨੇ ਪਤਿ ਸਿਊ ਪਰਗਟੂ ਜਾਇ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਖੱਟ ਕੇ ਇਜ਼ਤ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

One who realizes Naam, earns name, fame and departs from this world with respect.

ਮੰਨੈ ਮਗੁਨ ਚਲੈ ਪੰਬੁ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰਿਕ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ। One who realizes *Naam*, does not follow the ritualistic path.

ਮੰਨੇ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੂ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੰਧ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। One who realizes *Naam*, builds a direct relationship with righteousness.

ਐਸਾ ਨਾਮੂ ਨਿਰੰਜਨੂ ਹੋਇ 🛛

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਕਿ God's Name is unaffected by the worldly illusion (*Maya*).

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥ १४॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। Only when one accepts it, one can understand it.

ਮੰਨੇ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ 🛛

ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦੁਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। One who relizes *Naam*, finds the doors to enlightenment.

ਮੰਨੇ ਪਰਵਾਰੇ ਸਾਧਾਰੁ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। One who realizes Naam, reforms his family with faith in God.

ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਆਪ ਤਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਦਾ ਹੈ। One who realizes God's Name, liberates himself and others.

ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਮੰਗਦਾ ਨਹੀਂ ਫਿਰਦਾ। Satguru Nanak says that one who realizes Naam, does not wander to beg.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਕਿ God's Name is unaffected by the worldly illusion (*Maya*).

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੇ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥ ੧੫॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। Only when one accepts it, one can understand it.

ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੂ ॥

ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਨ ਤੇ ਪਰਧਾਨ ਹਨ।

Those who are consciously associated with Naam, are accepted and lead the world.

ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੂ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚ ਐਸੇ ਪੁਰਖ ਆਦਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। Such people are respected in the God's abode.

ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ ॥

ਰਾਜ ਦਰਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਸੋਭਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। They are respected in the royal courts as well.

18

ਪੰਚਾ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਇਨ੍ਹਾ ਪਰਵਾਨਿਤ ਜਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। These accepted people focus single-mindedly on the *Guru* only.

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਰਤੇ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। If anyone claims of describing the actions of the Creator God,

ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਪਰ ਕਰਤੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਸ ਦੀ ਲੀਲਾ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। one can never enumerate all the actions of the Creator.

ਧੋਲੂ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥

ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬਲਦ ਧਰਮ ਹੈ, ਉਹ ਦਇਆ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।

The bull of righteousness (*dharma*/religion) carries the earth, and is the son of mercy (Mercy and compassion are the foundation of religion).

ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥

ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸੂਤ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। God has knit everything in place on earth through the patience.

ਜੇ ਕੋ ਬੁਡੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਭੇਦ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਚਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

One who understands this secret, becomes a true human.

ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ॥

ਬਲਦ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ ਹੈ?

How much weight does the bull carry? (people used to think that a bull carries the weight of earth).

ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਕਈ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ।

(Satguru Nanak says) There are many more planets beyond the planet earth.

ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ॥

ਉਸ ਭਾਰ ਥੱਲੇ ਕਿਹੜਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।(ਪੁਰਾਤਨ ਮਿੱਥ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਧਰਤੀ ਬਲਦ ਦੇ ਸਿੰਗਾ ਤੇ ਖੜੀ ਏ ਤਾਂ ਬਲਦ ਕਿਸ ਤੇ ਖੜਾ ਏ)

> What holds the weight of those planets? (The universe is held in place by righteousness)

ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ ॥

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਾਤੀਆਂ, ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਹਨ।

People of several castes, creed, colour and names inhabit the earth,

ਸਭਨਾ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ ॥

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਦਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਲਮ ਨੇ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

their destiny has been written by the God Himself.

ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਹੋਰ ਕੌਣ ਇਹ ਲੇਖਾ ਲਿਖਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। Who else knows how destiny is written?

ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਹੋ ਜਾਏਗਾ? ਭਾਵ ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

How much extensive would be that account (of destiny), if it is ever to be written?

ਕੇਤਾ ਤਾਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪੁ ॥

ਉਸਦਾ ਕਿੰਨਾ ਬਲ ਹੈ, ਕਿੰਨਾ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਹੈ। How powerful is He, how much impressive is His form?

ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੇ ਕੋਣ ਕੂਤ ॥ ਕਿੰਨੀ ਦਾਤ ਹੈ, ਕੋਣ ਇਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ- ਮਿਣਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

How much generous is He, who can keep an account of this?

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥

ਇੱਕ ਬਚਨ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਨੇ ਸਾਰਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। With just one word, He has created everything.

ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥

ਉਸ ਤੋਂ ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਦਰਿਆ ਵਹਿਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

He is the source of millions of rivers.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਤਾਕਤ ਹੈ?

I am not capable of understanding the phenomenal nature of Your universe.

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ **॥**

ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਉਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। I am not capable of being a sacrifice onto You even once.

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਾਰ ਚੰਗੀ ਹੈ। Whatever You (God) prefer, that itself is good.

ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥ ੧੬ ॥

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ। O formless God ! You are etemal.

21

ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਣ ਉਪਰੰਤ ਅਰਦਾਸ

ਸਲੋਕ

ਦਾਸਹੁ ਏਕੁ ਨਿਹਾਰਿਆ ਸਭੁ ਕਛੁ ਦੇਵਨਹਾਰ॥ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਤ ਰਹਹਿ ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਅਧਾਰ॥੧॥

ਪਉੜੀ

ਦਦਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਸਭੂ ਕਉ ਦੇਵਨਹਾਰ॥ ਦੋਂਦੇ ਤੋਟਿ ਨਾ ਆਵਈ ਅਗਨਤ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ॥

> ਦੈਨਹਾਰੁ ਸਦ ਜੀਵਨਹਾਰਾ॥ ਮਨ ਮੂਰਖ ਕਿਉ ਤਾਹਿ ਬਿਸਾਰਾ॥ ਦੋਸੁ ਨਹੀ ਕਾਹੂ ਕਉ ਮੀਤਾ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਬੰਧੁ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤਾ॥ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਹਿ ਜਾ ਕੇ ਆਪੇ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਧਾਪੇ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇਰੀ ਦੇਗੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਿਆ, ਲੋਹ ਲੰਗਰ ਤਪੇ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਛਕੇ, ਅਤੁੱਟ ਭੰਡਾਰ ਵਰਤੇ, ਦੇਗੋਂ ਤੇਗੋਂ ਫਤਹਿ। ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।

ਜੋ ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ॥

22

ARDAAS AFTER TASTING THE BLISS

Salok

The devotees consider the One God, as the giver of everything.

O Nanak, the blessed vision of his *Darshan* is their support. They remember the God with each breath.

Pauri

- 1. Dadda : The one lord is the great giver. He gives to all. There is no limit to his blessing. His resources are unlimited.
- 2. The great giver is alive forever; O foolish mind, why have you forgotten Him?
- 3. No one is at fault, my friend; God created the bondage of emotional attachment to maya (materialism).
- 4. He Himself removes the pains of the Gurmukh (devotee).

O Nanak, those gurmukhs become content.

Whosoever says (the followings shall be blessed)

God is eternal and true.

ਲੋਹ ਸੋਨੇ ਦੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਦੋਂ 20 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਆਪ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ । ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ । ਇਸੇ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਲਟਨ ਦਾ ਨਾਂ

ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪ ਜੀ ਲੋਹ 'ਤੇ ਪਰਸ਼ਾਦੇ ਪਕਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਅਰਦਲੀ ਨੇ ਆ ਕੇ ਕਿਹਾ "ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਲਈ ਮੈਂ ਪਰਸ਼ਾਦਾ ਪਕਾਵਾਂਗਾ ਤੁਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਕਾ ਲੈਣਾ", ਇਹ ਸੁਣ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅੱਧੀ ਲੋਹ 'ਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, "ਅੱਧੀ ਲੋਹ 'ਤੇ ਤੂੰ ਪਰਸ਼ਾਦੇ ਪਕਾ ਲੈ 'ਤੇ ਅੱਧੀ ਲੋਹ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਪਕਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।"

'ਭਗਤਾਂ ਵਾਲੀ ਪਲਟਨ' ਪੈ ਗਿਆ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਲੀਕ ਖਿੱਚਣ ਮਗਰੋਂ ਉਹਨਾਂ ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਲੋਹੇ ਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਕੌਤਕ ਵੇਖ ਕੇ ਅਰਦਲੀ ਭੱਜਾ–ਭੱਜਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੱਦ ਲਿਆਇਆ। ਸੂਬੇਦਾਰ ਇਹ ਕੌਤਕ ਵੇਖ ਕੇ ਚਰਨੀਂ ਢਹਿ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਬਣ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:–

- ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਿੰਨੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ ?
- 2. ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਲਟਨ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ ?
- 3. ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਰਸ਼ਾਦੇ ਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ?
- 4. ਲੋਹ ਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਲੀਕ ਮਾਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ?
- 5. ਕੌਤਕ ਦੇਖ ਕੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ?

THE GOLDEN GRIDDLE

When Sri Satguru Ram Singh Ji was 20 years old, he joined the army of Maharaja Ranjit Singh. Even while in the army, he always remained absorbed in devotion to the Lord. Due to this *Bhajan Bandagi*, his platoon got the name of "Bhagatan Wali Paltan".

While serving in the army one day, he was cooking parshadas (also called chapatti or roti, an unleavened flat bread made of whole wheat flour) on the iron griddle. The Subedar's (commissioned officer) servant came and said, "I will cook parshadas for the Subedar first. You may cook it later." Hearing this, Satguru ji drew a line with his kirpan (a short sword or knife with curved blade) in the centre of the iron griddle and said "You may cook the parshadas on half of the iron griddle and I will cook on the other half of it."

After Satguru Ram Singh Ji drew the line, his side became gold and the other side remained iron. Seeing this spectacle, the servant ran and called Subedar Kahan Singh. Seeing this spectacular view, the Subedar fell at Satguru ji's feet and became his Sikh.

Questions:-

- 1. How old was Satguru Ram Singh Ji when he joined the army of Maharaja Ranjit Singh?
- 2. What was the name of his platoon?
- 3. While serving in the army, with whom did the fight take place for cooking parshadas?
- 4. What did Satguru Ram Singh Ji order when he drew a line on the iron griddle with his sword?
- 5. What did the Subedardo?

ਮਨੁੱਖੀ ਧਰਮ– ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ । ਜਲ ਮੰਗਣ ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ

ਪਾਣੀ ਲੈ ਆਇਆ । ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜਲ ਛਕਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸ ਸਿੱਖ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈ ਗਈ । ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪੁੱਛਿਆ, "ਬਈ ਸਿੱਖਾ, ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਬੜੇ ਕੋਮਲ ਹਨ।" ਉਹ ਸਿੱਖ ਬੜੇ ਹੰਕਾਰ ਨਾਲ

ਕਹਿੰਦਾ – "ਜੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਬੜੇ ਨੌਕਰ–ਚਾਕਰ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਕੋਮਲ ਹਨ । ਬੱਸ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਜਲ ਛਕਾਉਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।"

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜਲ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਵਾਪਸ ਕਰਦਿਆਂ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, "ਜਿਹੜੇ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਮਿਹਨਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਕਦੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਭਲਾ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਜਾਹ, ਲੈ ਜਾਹ ਜਲ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਲ ਨਹੀਂ ਛਕਣਾ । ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਤਾਂ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਆਪ ਵੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ।" ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬਹੁਤ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ, ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਧਰਮ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- 1. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪਿਆਸ ਲੱਗਣ ਤੇ ਸਿੱਖ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ?
- 2. ਜਲ ਛਕਣ ਵੇਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕਿੱਥੇ ਪਈ ?
- ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ?
- 4. ਸਿੱਖ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਿਆ ?
- 5. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜਲ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਵਾਪਸ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ?

Human Religion - Working with Hands

Guru Gobind Singh Ji once asked for drinking water. Hearing this, a Sikh brought water. When Satguru Ji was about to drink water, his eyes fell on the hands of that Sikh. The Satguru asked, "Bhai Sikh, your hands are very soft

and gentle". The Sikh said with great pride, "Yes, there are many servants in my house. I never have to do anything. That is why my hands are soft. Today for the first time I am offering water to you."

Hearing this, Satguru Ji returned

the vessel of water and said, "Those hands who have never worked, never served, how can they be pious? Go, take away the water, I will not drink water from your impure hands. Purity can only be achieved through hard work and service. Work hard and serve others." Hearing this sermon, the Sikh began to serve.

Satguru Ji, in spite of having many sevaks (servants), used to do his work and seva (service) himself, because he considered hard work and seva to be a human religion.

Questions:

- 1. What did the Sikh do when Guru Gobind Singh Ji asked for water?
- 2. Where did Satguru Ji's eyes fall when he was about to drink water?
- 3. What did Satguru Ji say?
- 4. What did the Sikh tell Satguru Ji?
- 5. Why did Satguru Ji return the water vessel?

ਸੇਵਾ ਦੀ ਜਾਚ (ਇਸ਼ਨਾਨ)

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦੇ ਸੀ । ਆਪ ਜੀ ਆਪਣੇ ਰੁਝਾਨ 'ਚੋਂ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਜਾਚ ਦੱਸਦੇ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਜਪ ਪ੍ਰਯੋਗ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਸਵਾ ਲੱਖ ਪਾਠ ਜਾਂ ਹਵਨ ਹੁੰਦੇ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਦੀ। ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇਖਦੇ। ਏਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚਾਦਰ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਖੂਹ ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਮਗਰ ਰੌਲਾ ਨਾ ਪਾਉ । ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੁਪਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ । ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਤੇ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਲਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਆਪਣੇ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ?
- 2. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਕਿਹੜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ?
 - 3. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਸੀ ?
- 4. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧ−ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ?

MODE OF SERVICE (BATHING)

Sri Satguru Jagjit Singh Ji was always pleased with the people who did the service. He used to take time out of his routine to do *seva* (service) and teach *sadh sangat* the way of service.

Whenever there was *Jap Prayog* (meditation) in Sri Bhaini Sahib, a quarter and a lakh recitations of *Chandi - di- vaar* or *Havan*, the *Sadh Sangat* would come to Sri Bhaini Sahib with great enthusiasm. To serve the *Sadh Sangat*, Satguru Ji himself looked after the arrangements very keenly. Not only that, he would come to the well in the middle of the night with the buckle of the sheet, covering himself to take out water and bathe the *Sadh Sangat* with his own hands.

Satguru Jagjit Singh Ji would urge to do *seva* but not to show. That is why he used to serve secretly. The Sadh Sangat did not even know that they had been bathed by Satguru Jagjit Singh Ji with his own hand.

Questions:

- 1. With whom was Satguru Jagjit Singh Ji pleased?
- 2. What service did Satguru Ji perform at midnight?
- 3. What did Satguru Ji order to do seva?
- 4. Why didn't the Sadh-Sangat find out about bathing by Satguru ji?

ਰਾਮ ਸੇਤੂ

ਤ੍ਰੇਤੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਚਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਮਹਾਰਾਜਾ

ਦਸ਼ਰਥ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ 14 ਵਰ੍ਹੇ ਬਨਵਾਸ ਕੱਟਣ ਲਈ ਗਏ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਪੰਚਵਟੀ ਵਿਖੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਆਪ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਲਕਸ਼ਮਨ ਜੀ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਮਾਤਾ ਸੀਤਾ ਜੀ ਸਨ।

ਲੰਕਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਰਾਵਣ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਪੰਡਿਤ, ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਤਾ ਅਤੇ ਬਲਵਾਨ ਸੀ। ਪਰ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਮਾਤਾ ਸੀਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ । ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਸੀਤਾ ਨੂੰ ਲੰਕਾਪਤੀ ਰਾਵਣ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ । ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵਾਨਰ ਸੈਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਗਦ, ਸੁਗ੍ਰੀਵ, ਜਾਮਵੰਤ ਅਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਨੇ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ । ਰਾਵਣ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਵਿਭੀਸ਼ਨ ਵੀ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ।
ਸੈਨਾ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਮਗਰ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਰਸਤਾ ਦੇਵੇ । ਸਮੁੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਨਲ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕ ਵਾਨਰ ਹੈ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਨਲ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੱਥਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਪਰ ਉਹ ਭੁੱਬ ਗਏ। ਨਲ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਂ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਉਹ ਤੈਰਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਹਰ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਪੁਲ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ । ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਰਾਮ ਸੇਤੂ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ।

ਪੁਲ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਸੈਨਾ ਲੰਕਾ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਘੋਰ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ । ਯੁੱਧ ਉਪਰੰਤ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਅਹੰਕਾਰੀ ਰਾਵਣ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਤਾ ਸੀਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਏ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੰਨੇ ਵਰ੍ਹੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ?
- 2. ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਕੋਣ ਸੀ ?
- 3. ਰਾਵਣ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ?
- 4. ਲੰਕਾ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਪੁੱਲ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ?
- 5. ਪੱਥਰ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਤੈਰਣ ਲੱਗੇ ?

RAM SETU

In the era of *Treta* (It is the second era out of four world eras), Lord Ram Chandra went to exile for 14 years on the orders of his father Maharaja

Dasharatha. He resided at Panchvati in the forest. He was accompanied by his younger brother Laxman ji and his wife Mata Sita Ji.

King Ravana of Lanka was a great scholar, a

knower of the Vedas and a strong man. But due to his pride, his intellect became corrupt and he took away Mata Sita ji deceitfully. Lord Ram Chandra got the information that Sita had been taken by Lankapati Ravana. He formed an ape army and was fully supported by Angad, Sugreev, Jamwant and Hanuman. Ravana's younger brother Vibhishan also joined Lord Ram Chandra. The army was ready, but crossing the sea was not an easy task. Lord Ram Chandra requested the sea to give them the way. The sea said, "In your army there is an ape named Nal, who can build a bridge to cross the sea." The ape Nal was ordered and the work on the bridge began. The stones were thrown into the water, but they sunk underwater. Then, Nal wrote the name of Lord Rama on the stone and the stones started floating. Thus the name of Lord Rama was inscribed on every stone and in five days the bridge was completed. It was named 'Ram Setu'.

After crossing the bridge, the army reached Lanka and a fierce battle ensued. After the battle, Lord Ram Chandra killed the arrogant Ravana and brought back Mata Sita.

Questions:

- 1. How many years did Lord Ram Chandra spend in the forest as per the order of his father?
- 2. Who was with him in the forest?
- 3. What did Ravana do when his mind became corrupt?
- 4. Who was given the task of building the bridge to Lanka?
- 5. How did the rocks float on water?

ਸ਼ਬਦ

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫॥ ਊਠਤ ਸੁਖੀਆ ਬੈਠਤ ਸੁਖੀਆ ॥ ਭਉ ਨਹੀ ਲਾਗੈ ਜਾਂ ਐਸੇ ਬੁਝੀਆ ੧॥ ਰਾਖਾ ਏਕੁ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ॥ ਸਗਲ ਘਟਾ ਕਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸੋਇ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਗਿ ਅਚਿੰਤਾ ॥ ਜਹਾ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰਭੁ ਤੂੰ ਵਰਤੰਤਾ ॥੨॥ ਘਰਿ ਸੁਖਿ ਵਸਿਆ, ਬਾਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਮ੍ਰੰਤੂ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥੩॥੨॥

Shabad

Bhairo Mehalaa 5 || (Composed by 5th Guru in Raga Bhairo)

Oothath Sukheeaa Baithath Sukheeaa	Standing up, I am at peace; sitting down, I am at peace
Bho Nahee Laagal Jaan Alsae Bujheeaa 1	I feel no fear, because I know that 1
Raakhaa Ek Hamaaraa Suaamee	The One Lord, my Lord and Master, is my Protector.
Sagal Ghattaa Kaa Antharajaamee 1 Pause	He is the Omniscient, the Knower of every thing and everyone. 1 Pause
Soe Achinthaa Jaag Achinthaa	I sleep without worry, and I awake without worry.
Jehaa Kehaan Prabh Thoon Varathanthaa 2	You, O God, are pervading everywhere. [2
Ghar Sukh Vaslaa Baahar Sukh Paaelaa	I dwell in peace in my home, and I am at peace outside.
Kahu Naanak Gur Manthra Dhrirraaelaa 3 2	Says Nanak, the Guru has implanted His <i>Mantra</i> within me. 3 2

ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ FOUR SAHIBZADAS

- 1. ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
- 2. ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
- 3. ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
- 4. ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ

- 1. Baba Ajit Singh Ji
- 2. Baba Jujhar Singh Ji
- 3. Baba Johrawar Singh Ji
- 4. Baba Fateh Singh Ji

ਮੈਂ ਹਾਂ ਤੇਰਾ ਬੀਬਾ ਬਾਲ

ਮੈਂ ਹਾਂ ਤੇਰਾ ਬੀਬਾ ਬਾਲ ਕਰੋ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕਦੇ ਨਾਂ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਕਟਾਵਾਂ ਕਛਹਿਰਾ ਵੀ ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਾ ਲਾਵਾਂ ਨਿੱਤ ਸਵੇਰੇ ਕਰਾਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੰਘੇ ਨਾਲ ਰੱਖਾਂ ਕਿਰਪਾਨ ਭੈੜੇ ਕੰਮੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕੜਾ ਹਟਾਵੇ ਸ਼ੁਭ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਾਵੇ ਧੋ ਕੇ ਹੱਥ ਮੈਂ ਪਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਾਂ ਢੱਕ ਕੇ ਸਦਾ ਸਿਰ ਨੂੰ ਰੱਖਾਂ ਹੱਥ ਮੈਂ ਮਾਂਜਾਂ ਜੰਗਲ ਜਾਕੇ ਰੱਖਾਂ ਕੱਪੜੇ ਸੁੱਚੇ ਪਾ ਕੇ ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਾਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਕਦੀ ਨਾ ਡੋਲਾਂ ।

Poem

MEIN HAN TERA BIBA BAAL

Mein han tera biba baal Karo kirpa mere deen dayal Kade na aapne kes katavan Kacchehra vi mein kade na lahvan Nit savere kara Ishnaan Kanghe naal rakhan kirpaan Bhaide kammo meinu kada hatave Shub kamman di jaach sikhave Dho ke hath mein parshada chakan

Hath mein manjha jungle karke

Rakhan kapde sucche paa ke Sab de naal mein mitha bolan Apne dharma to kadi na dolan.

I am your obedient child O. The Friend of Poor! Bless me I pray that never should I trim my hair And never should I remove my Kachherra Early morning I should take bath Should keep kangha containing the Kirpaan The Kada would keep me away from doing bad deeds And would guide me to do the good things Before eating meals I should wash my hands Should always keep my head covered Should cleanse my hands after using the lavatory Should keep wearing clean clothes Should speak sweetly to everyone,

I pray to you to bless me that I never waver away from my religion.

41

ਅਮਲੀ ਅਭਿਆਸ

1. ਰੇਤੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ

- ਜੰਗਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੇਤੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ (ਪੰਜ ਵਾਰ) ਮਾਂਜਣੇ ।
- ਰੇਤਾ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ, ਦੋਨਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਲ ਕੇ ਮਾਂਜਣਾ।
- ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਫੇਰ ਸਾਬੁਣ ਨਾਲ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ।

2. ਕਛਹਿਰਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ

- ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਕਛਹਿਰਾ ਬਦਲਣਾ ।
- ਸਿਰ ਢੱਕ ਕੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਲਾਹ ਕੇ ਦੂਜੇ ਕਛਹਿਰੇ ਦਾ ਪਹੁੰਚਾ ਪਾਉਣਾ।
- ਫੇਰ ਦੂਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਲਾਹ ਕੇ ਕਛਹਿਰੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹੁੰਚਾ ਪਾਉਣਾ ।
- ਕਦੀ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਛਹਿਰਾ ਨਹੀਂ ਲਾਹੁਣਾ ।

3. ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ

- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ।
- ਨਿੱਕੀ–ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਚਨਾ।
- ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵੇਲੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾਉਣੀ।

Practical Conduct

1. Etiquette of cleansing hands with sand

- After going to the lavatory, wash hands thoroughly (five times) with sand.
- Rub both hands thoroughly to cleans with sand.
- Wash hands with water and then with soap.

2. Etiquette of changing Kacchera.

- Change Kacchera after bathing.
- Covering the head, first removing one access and reaching for the other.
- Then take off the second one and get the first one.
- Never remove the entire Kacchera.

3. Living lovingly with one another

- Do not speak ill of anyone.
- Don't get angry over small things.
- Greet Sat Sri Akal with love while meeting each other.

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਗ ਵਾਲੀ ਕੋਠੀ THE GARDEN HOUSE OF SRI SATGURU JI ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ

Sri Bhaini Sahib

44

ਕਦੇ ਵੀ ਔਗੁਣ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਔਗੁਣ ਵੇਖਣੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੇਖੋ। ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੇਖਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਗੁਣ ਵੇਖੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ, ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਵੋ।

Never buy a demerit. If you want to see demerits, then look at your own. There are many within ourselves. If you want to see, look at the qualities of others If they are not in you, "EMBRACE THEM".

ਉਪਦੇਸ਼-

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ Srl Satguru Jagjit Singh Ji ਜਿਤਨੇ ਸਰੀਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੈਨ ਸਬ ਨੇ ਬਾਣੀ ਕੰਠ ਕਰਨੀ ਤੇ ਭਜਨ ਕਰਨਾ, ਨਾਲੇ ਬਾਣੀ ਪੜਨੀ। ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਤੇ ਉਠ ਕਰ ਸਬ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਿਆ ਕਰੋ, ਰਾਤ ਕੋ ਜੋਟੀਆ ਕੇ ਸਬਦ ਪੜ ਲੈਣੇ ਥੋਹੜੇ।

All present in the house memorize the *Bani*. Do *Naam Simran*, recite the *Bani*. Get up early in the morning, all should take a bath. Recite Shabads in chorus at night.

ਹੁਕਮ– ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ Sri Satguru Ram Singh Ji